

Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
Bhar.I.101/2022/5.

A Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Győrött, 2023. január 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2022. június 30. napján kihirdetett 6.Bf.33/2022/8. szám alatti ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére 2 rb csalás büntetteként (Btk. 373. § (1), (4) bekezdés a) pont) értékelt cselekményeket 2 rb, a Btk.§ 373. (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pontja és az (5) bekezdés b) pontja szerinti csalás büntettének,

a 2 rb csalás büntetteként (Btk. 373. § (1), (3) bekezdés a) pont) értékelt cselekményeket, 2 rb a Btk. 373.§(1), (2) bekezdés bc) pont és az (4) bekezdés b) pontja szerinti csalás büntettének minősíti.

A vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év 6 (hat) hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre súlyosítja, mellékbüntetésül a közügyek gyakorlásától 3 (három) évre eltiltja.

Mellőzi a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést.

A vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] Az első fokon eljáró Szombathelyi Járásbíróság a 2021. november 18. napján kihirdetett 35.B.118/2020/61. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb folytatólagosan elkövetett csalás büntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (5) bekezdés b) pont, (2) bekezdés b/bc) alpont]. Ezért halmazati büntetésül 2 évi és 6 hónap börtönben

végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 500 napi tétel pénzbüntetésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 Ft-ban állapította meg. Rendelkezett az így kiszabott összesen 1.000.000 Ft pénzbüntetés meg nem fizetése esetére az átváltoztatásról, és arról, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg kártérítés címén sértett1 magánfél részére 33.977.250 forintot, valamint a NAV Vas Megyei Adó- és Vámigazgatósága Illetékosztályának külön felhívására 1.500.000 forint eljárási illetéket; sértett2 magánfél részére 4.350.000 forintot, valamint a NAV Vas Megyei Adó- és Vámigazgatósága Illetékosztályának külön felhívására 261.000 forint eljárási illetéket. A fentieket meghaladóan előterjesztett polgári jogi igényeket egyéb törvényes útra utasította, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során összesen felmerült 202.144 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Ezen ítélet ellen az ügyész a Be. 583. §-ának (3) bekezdés a) pontja alapján Terhelt1 vádlott terhére súlyosítás, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés, valamint hosszabb tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása végett, a vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan megalapozatlanság okából hatályon kívül helyezés, valamint harmadsorban enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

[3] A Szombathelyi Törvényszék mint másodokú bíróság a 2022. június 30. napján kelt 6.Bf.33/2022/8. szám alatti ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az 1 rb család büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] vonatkozásában az ítéletet hatályon kívül helyezte és ezen cselekmény miatt az eljárást megszüntette, a vádlott cselekményeit 2 rb család büntették [Btk. 373. § (1) bekezdése és a (4) bekezdés a) pont] és 2 rb család büntették [Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pontja] minősítette. A vádlottal szemben halmazati büntetésül kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 év 6 hónapra enyhítette, ennek végrehajtását 3 három évi próbaidőre felfüggesztette, egyúttal a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását mellőzte. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztést – a végrehajtásának utólagos elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani és ebben az esetben a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap. A pénzbüntetés meg nem fizetésének esetére a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát meghatározó rendelkezést mellőzte, a sértett2 magánfél javára megítélt polgári jogi igény összegét 3.850.000 forintra, míg az államnak megfizetendő illeték összegét 231.000 forintra leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[4] A törvényszék ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést az ellentétes döntésre tekintettel, mivel az elsőfokon elítélt vádlottal szemben a másodfokú bíróság az eljárást részben megszüntette.

[5] A Vas Megyei Főügyészség fellebbezésének írásbeli indokolásában vitatta a törvényszéknek a vádlott rendszeres haszonszerzésre törekvő elkövetés, az üzletszerűség és a folytatólagoosság megállapításának hiányára tett megállapításait. Amellett érvelt, hogy az

elkövetési időpontokból és azok összevetéséből megállapítható, hogy a vádlott rendszeresen és folyamatosan a megállapodásokhoz kapcsolódóan meghatározott ciklusonként követte el cselekményeit, így ennek függvényében kell vizsgálnia rövid időköz fogalmát, az üzletszerűség esetében pedig nem a rövid időközökben való elkövetésnek, hanem a rendszerességnek van jelentősége, az pedig az elkövetési időpontok alapján szintén egyértelműen megállapítható. Hivatkozott arra, hogy a folytatólagosan elkövetett bűncselekmény egy bűncselekmény, a részselekményei büntethetőségének önálló elévülése kizárt, ezért álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen szüntette meg a 2013. év elején 500.000 Ft összegre megvalósított részselekmény vonatkozásában az eljárást és minősítette át a többi cselekményt. Hivatkozása szerint a vádlott cselekményei - ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította - helyesen 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntettének minősülnek [Btk. 373. § (1), (5) bekezdés b) pont, (2) bekezdés bc) pont].

[6] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.244/2022/1-I. szám alatti átiratában az ügyészség által bejelentett - joghatályosnak tekintett - fellebbezést fenntartotta. Rámutatott, az első- és másodfokú bíróság a büntetőeljárás szabályok betartásával, a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában írt eljárási szabálysértések nélkül folytatta le az eljárást. A másodfokú bíróság által helyesbített és kiegészített ítéleti tényállás túlnyomórészt megalapozottnak tartotta, részletezte, hogy a [66] bekezdésben írt ténymegállapításokat a Be. 619. § (3) bekezdése alapján mely adatokkal látja helyesbítendőnek. A jogi minősítés kapcsán rámutatott, hogy jelen ügyben egymásra épülő, a sértettekkel időszakonként, folyamatosan újrakötött, bizonyos esetekben a vádlott által mondott, adott időszakra járó hozamot az újabb szerződésben már tökécsített formában tartalmazó szerződések rendszeréről van szó, melyre a BH2013. 1. számú eseti döntés nem vonatkoztatható, jelen esetben a vádlott a sértetteket már az elején megtévesztette azzal, hogy a befektetés kockázatmentességét hangsúlyozta oly módon, hogy a sértettek a befektetett tőke összegét nem veszíthetik el. A sértettek kizárólag ezért kötöttek meg először, majd azt követően újra és újra a vádlottal a különböző megállapodásokat, ily módon álláspontja szerint a vádlott által megvalósított bűncselekmények a folytatólagosság egységébe tartoznak. Kifejtette azt is, hogy az ítéleti tényállásból aggálytalanul levonható a vádlott rendszeres haszonszerzésre törekvésre irányuló szándéka mindkét sértett esetében, ily módon az üzletszerűség törvényi előfeltételei is maradéktalanul megvalósultak. Álláspontja szerint a vádlott terhére rótt bűncselekmények helyes jogi minősítése 2 rb., a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan, jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntette. Rámutatott arra, hogy mindezek alapján a törvényszék anyagi jogi szabálysértés folytán helyezkedett arra az álláspontra, hogy sértett2 sértett sérelmére megvalósított bűncselekmény 2013. év elejei részselekménye elévült. Utalt arra is, hogy a büntetés kiszabása során súlyosító körülményként értékelendő a folytatólagosság, illetve a vagyon elleni bűncselekmények elszaporodottsága, ezért a kétségtelenül jelentős időmúlás ellenére is a 7 éves középértékre figyelemmel, a különös részi minimumot jelentősen meghaladó szabadságvesztés kiszabása és ehhez igazodóan közügyektől eltiltás alkalmazása indokolt. Fenti minősítési indítványához igazodóan a sértett2 sértett javára megítélt polgári jogi igénynek és a hozzá kapcsolódó illeték összegének megváltoztatását is indítványozta. A másodfokú ítélet egyéb rendelkezéseivel egyetértett.

[7] A főügyészség képviselője a harmadfokú nyilvános ülésen fenntartotta az átiratban foglaltakat és az ott írtakkal egyezően - az üzletszerű és folytatólagos elkövetés

megállapíthatósága mellett érvelve - kérte a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását akként, hogy az ítéltábla mellőzze az 1 rb csalás büntette (1978. évi IV. tv. 318. § (1) bekezdése és a (4) bekezdés a) pontja (az ítéleti tényállás 1. pontja, az ítélet indokolásának [3] bekezdése, a 2013. év eleji cselekmény) vonatkozásában az ítélet hatályon kívül helyezésére és ezen cselekmény miatt az eljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezését; a vádlott terhére rótt bűncselekményeket 2 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk. 373. § (1), (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont) minősítse, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést súlyosítsa, egyúttal a vádlottat közügyektől eltiltás mellékbüntetésre is ítélje, a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzze, illetve a sértett2 magánfél javára megítélt polgári jogi igény összegét 4.350.000 Ft-ban, míg az államnak fizetendő illeték összegét 261.000 Ft-ban állapítsa meg, egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[8] A védő a harmadfokú nyilvános ülésen tartott perbeszédében amellet érvelt, hogy a csalás tényállásában írt konjunktív feltétel nem áll fenn, mivel a haszonszerzésre irányuló tudattartam hiányzott a vádlottnál, a megváltozott pénzügyi helyzete miatt nem tudott fizetni, gondatlan volt csupán, a cselekménye nem bűncselekmény. Ezzel együtt érvelt még a folytatólagosság és az üzletszerűség megállapíthatóságának hiánya mellett is. A tényállás felderítetlensége miatt elsődlegesen az ítéletek hatályon kívül helyezését, másodlagosan a fellebbező ügyész álláspontjával egyet nem értve a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[9] A vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatában ártatlanságát hangsúlyozta és az elmúlt tíz évben a személyi körülményiben bekövetkezett változásokról - építőiparban dolgozik, új házasságot kötött, melyből egy gyermeke született - számolt be. Előadta, hogy mások számára is káros, rossz üzleti döntéseket hozott, melyekért igyekszik helyt állni.

[10] Tekintettel arra, hogy a másodfokon eljáró Szombathelyi Törvényszék - az elsőfokú bíróság által folytatólagosan elkövetett csalás büntettében bűnösnek kimondott – Terhelt1 vádlottal szemben a folytatólagosság megállapításának mellőzésével az eljárást 1 rb csalás büntette [1978. évi IV. tv. 318. § (1) bekezdés (4) bekezdés a) pontja] vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezve az itt érintett részcsselekmény vonatkozásában az eljárást megszüntette, a Be. 615. § (1) bekezdése, illetve a (2) bekezdés b) pontja alapján megnyílt a joghatályos másodfellebbezés lehetősége a másodfokú bíróság ítéletével szemben.

[11] A felülbírálat kereteit a Be. 618. § határozza meg, a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett és az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A harmadfokú bíróság figyelemmel volt a Be. 618. § (2) és (3) bekezdésére, valamint az 590. § (5) bekezdésben írtakra is, melyből következően hivatalból dönt az egyszerűsített felülbírálat tárgyát képező kérdésekben, ezen kívül a fellebbezéssel nem érintett rész tekintetében is vizsgálja a bűnösség megállapítására

vonatkozó rendelkezést, amennyiben a terhelt felmentésének vagy vele szemben az eljárás megszüntetésének van helye, vizsgálja az egyéb cselekmények minősítését és a büntetés szabására vonatkozó rendelkezést is.

[12] A Be. 619. § (4) bekezdése értelmében a fellebbezéssel nem érintett bűncselekmény tekintetében a harmadfokú bíróság nem vizsgálja a másodfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát e részben a másodfokú bíróság által alapul vett tényállásra alapítja.

[13] A Be. 619. § (2) bekezdése értelmében a harmadfokú eljárásban nincs helye bizonyításnak. A (3) bekezdés szerint amennyiben a másodfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel sérelmezett, ellentétes döntést érintő tényállási része megalapozatlan és a helyes tényállás az első, illetve másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti, illetve a másodfokú bíróságtól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének, részbeni felmentésének, az eljárás megszüntetésének, vagy részbeni megszüntetésnek van helye.

[14] Mindezek alapján az ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdésre figyelemmel a fellebbezéssel támadott másodfokú ítéletet, valamint az első- és másodfokú bíróság eljárását is, a Be. 620. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta felül.

[15] A felülbírálat eredményeként az ítéltábla megállapította, hogy sem az első sem a másodfokú bíróság nem vétett olyan, a Be. 607-609.§-ában írt abszolút vagy relatív eljárási hibát, amely az érdemi felülbírálat akadályát képezhette volna.

[16] A harmadfokú eljárásban vizsgálható 1. pontban írt tényállás kapcsán a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az megalapozott, a járásbíróság által Be-szerűen értékelt és mérlegelt bizonyítékokon nyugszik, azt az ítéltábla az iratok alapján a Be. 619. § (3) bekezdésére tekintettel - a fellebbviteli főügyészség indítványában írtakkal egyezően - a következőkkel egészíti ki:

[17] Az ítéltábla az 1. tényállási pontot az [3] bekezdés 7. sorában azzal egészíti ki, hogy a 2013. év elején lekötött 1 millió forint futamideje 2013. augusztusában járt le, ekkor a vádlott közölte sértett2 sértettel, hogy az ingatlanbefektetés megvalósult, abból ezideig 150.000,- Ft hozam keletkezett, melyet a sértett a vádlottól át is vett, a tőkét viszont közös megállapodásuk értelmében a vádlott nem adta vissza, hanem azt további hat hónapra immár írásbeli szerződés készítése mellett ismételten befektette.

[18] A fenti kiegészítésekkel, melyet a rendelkezésre álló iratok alátámasztanak, a másodfokú bíróság határozatának alapját képező tényállás már teljes mértékig megalapozott, így a Be. 619. § (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát e tényállásra alapította.

[19] A tényállás alapján okszerűen vont következtetést a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségére. Az irányadónak tekintendő tényállás alapján a vádlott felmentésére egyik tényállási pont kapcsán sem kerülhetett sor a harmadfokú eljárásban.

[20] Az elsőfokú bíróság minden lényeges szempontot, körülményt alaposan körbejárt, megvizsgált a történések egész folyamatát tekintve, melyből következtetést vonhatott a csalás törvényi tényállásának megvalósulásához szükséges három egymást kiegészítő okozati összefüggés meglétére. Külön vizsgálta, hogy miben állt a vádlott megtévesztő magatartása, ez a magatartás alkalmas volt-e arra, hogy a sértettek tévedését előidézze, ez a tévedés okozati viszonyban állt-e azzal, hogy a sértettek a vagyoni rendelkezésüket meghozták, vele szerződést kötöttek és az adott összegeket a számára átadták, valamint, hogy ez utóbbi vagyoni rendelkezésük következtében szenvedtek-e kárt.

[21] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, mint ahogy a másodfokú bíróság is, hogy jelen ügyben ez a három feltétel megvalósult, tehát a vádlott adott magatartása tényállásszerű. A sértettek tévedésbe ejtése megtörtént, a vádlott teljesítési készsége hiányzott, - megjegyzendő, hogy teljesítési képessége sem lett volna - és a kár is bekövetkezett.

[22] A megállapodások megkötése és az újrakötések közt változó idő telt el, de minden egyes alkalom esetében elmondható, hogy olyan megtévesztő magatartás volt a vádlott részéről, mely a sértettek tévedését okozta, mellyel összefüggésben az új megállapodásokat megkötötték, de kár ténylegesen csak akkor következett be, amikor a sértettek újabb pénzösszegeket fektettek be, vagyis adtak át a vádlott részére.

[23] A cselekmények minősítését illetően az ítéltábla osztotta a törvényszék álláspontját a folytatólágosság kérdését illetően, ebből kifolyólag helyesen járt el, amikor az 1. tényállási pontot külön részcsелеkményként értékelte. Az 1. tényállási pont kapcsán megállapítható, hogy sértett2 sértett első ízben 2013. év elején adott át a vádlott részére 1 millió forintot, majd ezt követően 2014. április 7. napján 2 millió forintot és 2014. október 13. napján 5.150.000,- Ft-ot utalt át a vádlottnak. sértett1 sértett 2013. augusztus 10. napján utalta el a 29.477.250,- Ft-nak megfelelő 99.000 Eurot, majd 2015. március 19. napján 4.500.000,- Ft-ot adott át az újabb szerződés megkötésekor. Ezeket az időpontokat tekintve az ítéltábla is úgy látta, hogy az egyes sértettek vonatkozásában az egyes részcsелеkmények között eltelt idő nem tekinthető a folytatólágosság egységéhez - Btk. 6. § (2) bekezdésében – megkívánt rövid időköznek, ezért az ítéltábla is külön-külön vizsgálta az egyes részcsелеkményeket. A szerződések újra

kötésével, akár feltőkésített összegben is, újabb bűncselekmény nem valósult meg, hiszen kár, mint a csalás tényállási eleme ez esetekben nem következett be.

[24] Ahogy arra a törvényszék is helyesen hivatkozott sértett² sértett esetében az első csalási cselekmény a nyomozás elrendeléséig elévült, e vonatkozásban tehát helytállóan helyezte hatályon kívül a bűnösséget kimondó rendelkezést és szüntette meg elévülés okán az eljárást.

[25] Rámutat az ítéltábla, hogy a vádlott ezen cselekménye üzletszerűen elkövettkénti minősítése esetén is elévült volna, akár az elkövetéskori, akár az elbíráláskori Btk. szabályait alkalmazza a törvényszék.

[26] A többi cselekmény vonatkozásában azonban az ítéltábla nem osztotta az üzletszerűség mint minősítő körülmény megállapíthatóságával kapcsolatosan elfoglalt törvényszéki álláspontot. E kérdésben az ítéltábla az elsőfokú bíróság jogi következtetésével, valamint az ügyészség, illetve a fellebbviteli főügyészség jogi álláspontjával értett egyet. Az egyes tényállási pontból a kiegészítést követően látható, hogy a sértett 2013. év elején adott át 1 millió forintot, aminek a lejárta 2013. augusztusa volt. Ekkor a vádlott közölte a sértettel, hogy a pénzt jó helyre fektette, annyira, hogy az még 150.000,- Ft hozamot is termelt. Ennek hatására döntött úgy a sértett, hogy a tőkét nem veszi ki, hiszen eleve hosszabb távú befektetésben gondolkodtak és miután számítása bejött, újabb szerződést kötöttek 2014. tavaszi lejárattal, amikor is 2014. április 7. napján a sértett újabb 2 millió forintot fektetett be, amelyhez hozzászámították a korábbi tőkét is, majd 2014. október 13-án 5.150.000,- Ft lekötése történt 2015. december 31-i kifizetéssel.

[27] sértett¹ sértett esetében a 99.000 Euro befizetésére 2013. augusztusában került sor, melynek 2014. október 30. volt a lejárata, majd még ezt megelőzően október 20-án újabb szerződéskötést kötöttek akként, hogy a vádlott által közölt hozamot is feltőkésítették, így a kölcsön összegét 121.700 Euroban határozták meg, a visszafizetés határideje pedig 2015. december 31. napja volt. Tehát még nem járt le az előző szerződés, amikor 2015. március 9. napján sértett¹ sértett újabb 4.500.000 Ft-ot adott át az akkor készült megbízási és kölcsönszerződés alapján a vádlott részére.

[28] Ahogy a fellebbviteli főügyészség is utalt rá, az üzletszerűség és a folytatólagosság kérdéskörét mindig az adott ügyre vonatkozóan, mindig az események folyamatában kell vizsgálni. Ehhez teszi még hozzá az ítéltábla, hogy a vizsgálatnak óhatatlanul ki kell terjednie a két sértettet érintő vádlotti magatartások összevetésére is. Fontos tényező, hogy Terhelt¹ mindkét sértetti családdal rokoni kapcsolatot ápolt, az ígért ingatlanfedezet mellett garanciát jelentett a sértettek számára a személye, a köztük lévő szorosabb családi kapcsolat is. Ez a személye iránti bizalom mindenképpen szerepet játszott abban, hogy a szerződések lejártakor a sértettek nem kértek tételes elszámolást a befektetésről, annak hozamáról, látatlanban elfogadták a vádlott erre vonatkozó közlését. Ez által az évek alatt a már lejárt

szerződések újrakötéséből, illetve újabb befektetésekből összeálló szerződéses viszony alakult ki, illetve állt fenn a vádlott és a sértettek közt. Ezen viszonyon belül vizsgálva a vádlott kezdeti akaratelhatározását, a rendszeres haszonszerzésre törekvést az állapítható meg, hogy az a későbbiekben sem szűnt meg, a vádlott az egyes lekötések lejáratí idejekor ugyanazt a család magatartást tanúsította, a cselekmény egésze alatt az motiválta, hogy a befektetett tőke és az ígért hozam meglétére hivatkozva további befektetésre ösztönözze a sértetteket. Erre enged következtetni, hogy a 2. és 3. lekötések idejére már egyértelmű volt számára, hogy a Név1, melyet 2012-ben alapítottak nem indult be, a Kft1. pedig több milliós hiánnyal küzdött és ez időre a vádlottnak fennálló tartozásai miatt az egyéb ingatlanjaitól is meg kellett válnia. Mindezekből következik, hogy a vádlottnak pénzre volt szüksége. Helyes az az elsőbírói megállapítás, hogy a vádlott a sértettektől átvett összegeket a vádlott saját céljaira fordította. Összességében a beszerzett bizonyítékok a vádlott rendszeres haszonszerzésre törekvő magatartását támasztják alá.

[29] A Btk. 459.§ 28. pontja értelmében üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.

[30] Mindezek alapján az ítéltábla – külön-külön értékelve az egyes magatartásokat a törvényszék által a vádlott terhére 2 rb csalás büntetteként (Btk. 373. § (1), (4) bekezdés a) pont) értékelt cselekményeket 2 rb., a Btk.§ 373. (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pontja és az (5) bekezdés b) pontja szerinti csalás büntettének, a 2 rb csalás büntetteként (Btk. 373.§ (1), (3) bekezdés a) pont) értékelt cselekményeket 2 rb., a Btk. 373.§(1), (2) bekezdés bc) pont és az (4) bekezdés b) pontja szerinti csalás büntettének minősítette.

[31] A büntetékiszabási tényezőket az eljáró bíróságok maradéktalanul feltárták, azokban változás nem következett be.

[32] A megváltoztatott minősítésnek megfelelően a vádlott terhére megállított cselekményekért kiszabható szabadságvesztés legrövidebb tartama 2 év, leghosszabb tartama 8 év, mely a Btk. 81. §-ában írt halmazati szabályokra tekintettel 12 év. A Btk. 80. § (2) bekezdés szerint az irányadó középérték 7 év. A cselekmények konkrét tárgyi súlyára és az egyéb büntetékiszabás körében figyelembe veendő körülményekre tekintettel a törvényszék által, a törvényi minimumban meghatározott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés súlytalan, még a valóban jelentősebb időmúlás sem indokolhatja annak alkalmazását. A vádlott ez ideig nem adta jelét megbánásának, hivatkozása mögött, mely szerint törekszik az okozott kár megtérítésére, konkrét elhatározás úgy tűnik nem húzódik, hiszen lépéseket nem tett ennek érdekében. Az adott körülmények közt a vádlottal szemben kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása alkalmas a büntetési célok elérésére. Az ítéltábla úgy találta, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott, a törvényi minimumot fél évvel meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetés szükséges és egyben elégséges joghátrány is, tekintve, hogy arányos és alkalmas arra, hogy a vádlottat és másokat is visszatartsa további bűncselekmények elkövetésétől. A végrehajtandó szabadságvesztésre tekintettel az ítéltábla mellőzte a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezést.

[33] A Btk. 61. § (1) bekezdése alapján a közügyek gyakorlásától el kell tiltani azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélnék, s méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában részt vegyen. Ezért a bíróság a vádlottat a rendelkező részben meghatározott – a szabadságvesztéssel arányos - időtartamra eltiltotta a közügyek gyakorlásától.

[34] A Btk. 38.§ (1) és (2) bekezdés b) pontja alapján a bíróság megállapította, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés 2/3-ad részének a kitöltését követő nap.

[35] A másodfokú bíróság egyéb – sértett² javára megítélt polgári jogi igény összegét és az államnak fizetendő eljárási illeték összegét meghatározó - rendelkezés helyesek, ezért azokat a harmadfokú bíróság határozata nem érintette.

[36] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a másodfokú ítéletet - a minősítés és a büntetés tekintetében - részben megváltoztatta a Be. 624. § (1) bekezdése alapján, egyebekben a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

Győr, 2023. január 17.

Dr. Takácsné Dr. Helyes Klára sk.	Szalai dr. Joánovits Krisztina sk.	Dr. Élő András sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és ezáltal a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2022. június 30. napján kihirdetett 6.Bf.33/2022/8. számú ítéletének meg nem változtatott része 2023. január 17. napján jogerőre emelkedett.

Győr, 2023. január 17.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
a tanács elnöke